

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Margarita Evangelica

Essche, Nicolas van

Coloniae, 1545

Vt non turbemur in defectibus nostris. 37

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49323)

LIBER I.

Quomodo in infirmitate nostra turbari
non debeamus. Cap. XXXVII.

FIT sæpenumero, vt quoties nos diuina
adiuuante gratia, ab omnibus rebus creatis
auertentes introrsum conuertimus, tunc ve
hementius a propria infirmitate ac pusillanimitate
nostra tentemur. Cuius profecto causa est,
quia viuam fidem non habemus, & nõdum ve
ram discretionem edocti sumus, quõ videlicet
ipse Deus in animæ imagine existit, & tam forti
ter vnitus, vt inde neq; velit, neq; possit separa
ri. Ipse enim est vita animę, nutrimentũ spiritus,
& cõseruatio corporis, cõtinue sine intermissiõe
nos trahens & admonens, vt a malo recedere et
bonis actibus incũbere debeamus. Si ergo me
diante gratia sua ad omne bonũ nos ex integro
cõuerterimus, tunc ipse est fortitudo nostra, insti
tutor ac director noster in omni virtutũ profectu
secundum suæ perfectissimæ humanitatis exem
plũ. Eam nanq; ob causam in anima nostra ipse
se vniuit, quod eius esse vult auxiliator ac prote
ctor, cõsolator atq; redemptor, nec vnq; eam de
serere. Quantũlibet enim mirabiliter atq; anxie
anima sit affecta & in quoscũq; defectus labi e
am cõtingat, si de eis ex corde doluerit, libenter
ei cuncta vult ignoscere, & sinum ei misericor
diæ suæ aperire. Nequaquã ergo timere debemus,
posse nos Deum extra nos eĩcere, cũ sit ipse vi
ta animæ nostræ. ¶ Attamen pro quanto anima
per peccata, et amorẽ labentium creaturarũ in
ter se atque Deum mediũ constituit, & pro quan
to illæ animã possident & cor occupãt, pro tan
to Deum cum amore atque gratia sua cedere o

G iij portet.

MARGARITAE EVANG.

portet. Ipsam vero imaginē & simplicē animā
 essentiā nihil ingredi, nihil attingere potest præ-
 ter beatissimā Trinitatē, q̄ in ea in perpetuū per-
 manere, & inde nunq̄ vult recedere. Et ob hoc
 anima, velit nolit, perenniter viuet, & vel æter-
 na gaudia, vel sempiterna tormēta percipiet. O
 q̄ ingens est animæ solatiū, habere intra setam
 preciosissimū thesaurū, & tam fidelissimū ami-
 cū, quē ei nemo auferre possit. Quis enim in hac
 vita adeo fidelē assecutus est amicū, a quo nō de-
 beat saltem interdū separari, siue quē non quan-
 doq; rādio afficiat vel offendatur? Ipse vero De-
 us nullo vnq̄ tempore animam vult deserere, si
 tamen ipsa velit. Quantū enim anima seipsam
 introuertit, & Dei præsentiam obseruat, tantum
 etiam gratia ipsius repletur, facitque in ea Deus
 thronum suum, sedile atque instrumentū. Et per
 sanctissima Christi merita facit eam vnū cum
 Christo Iesu fruētem, agentem & patientē. Fru-
 entem, quia videlicet mens in Deum est suspen-
 sa in quadam tranquilla atq; pacifica vnione, et
 tunc mens in Deo clarificatur in diuina liberta-
 te, atq; animam Deus vndiq; lumine suo circū-
 dat & illustrat, omnes in ea virtutes operans, vi-
 resque ei subministrans, quo corpus suum sub-
 dere spiritui possit. Vnde fit, vt anima omnem
 sui contemptum atque pressuram intus quidem
 hilariter, & exterius patienter ferat, quo melius
 potest. Et sic totus homo in recto Dei itinere est
 constitutus, nec vlla deinceps eum pusillanimi-
 tas opprimere poterit, eo quod supra firmam pe-
 tram Christū innititur, habens impressam sibi
 crucifixā imaginē eiusdem dñi nostri Iesu Chri-
 sti, qui est clarū illud speculū sine macula. ¶ **Quā**
 ergo

LIBER I.

ergo in hanc viam Dei homo directus est, tūc nā mirum in præcipua felicitate sua est constitutus. Si vero vel tenuiter vllum aliquod membrum suum extra hanc viam ab imagine Christi protenderit, ibi statim maculatur. Sunt autem hominis mēbra, de quibus hic loquor, ipsa anima cū omnibus viribus atq; affectionibus suis, & corpus cū quinq; sensibus suis. Quæ oīa, nisi in Deo permaneant, nobilitatē suam amittunt, & illuminatione atq; cooperatione spiritus sancti spoliantur, & vitijs atq; peccatis fœdantur. Memoria nanque fit instabilis, intellectus obfuscat, volūtas in amore fit segnior, vis concupiscibilis impura redditur, rationalis fit expers simplicitatis, irascibilis turbulenta & impacata efficitur, cor inquietatur, cōscientia grauat, qnq; sensus dissoluuntur, & corpus indisciplinātū & immōdestum efficitur. Et sic cunctis virtutibus homo spoliatur, ita vt vix persuaderi sibi possit, habitare intra se Deum. Putat autem, quod eum extra se eiecerit, quod tamen nullatenus vel ad momentum fieri potest. Quod autem in quibusdam scripturæ locis Deus ab anima peccatis consentiente recedere dicitur, hoc non secūdam literam, sed secundum spiritum literam viuificantem intelligendum est. Est enim Deus in fundo animæ, & propter hoc ipsa in perpetuum viuet. Si vero vel ad momentū Deus ab anima recederet, confestim eam in nihilū redigi oporteret, nec posset vitā ministrare corpori suo, nec pro peccatis agere pœnitentiam. Attamen quoties in mortale peccatum labitur, spiritaliter moritur. Primo ab omnibus bonis, quæ toto vitæ suæ spacio peregit. Secundo ab oībus illis,

G iij quæ

MARGARITAE EVANG.

quæ vnigenitus Dei filius pro nobis in terra fecit et pertulit. Tercio ab omni charitate atq; gratia Dei. Per peccatum namq; mortale diuine inactioni obstaculum ponit, prohibetq; eum, ne pro voto suo atq; desiderio gratiâ ei spiritus sancti infundere possit. Attamen illis non obstantibus, pius dominus nunq; cessat admonere hominē, quâdiu spirare potest, quantūuis magnus peccator existat. Sēper enim arguit consciētiam Deus per illuminationē suam, videlicet per illā nobilem scintillam, quæ synderesis appellatur, quæ est vis quēdā diuina, gaudiū semper atq; pacem & amorē boni largiens homini, & disciplinā atq; remorsum de peccato. Iacet autē hac præclara scintilla in anima abscondita, cineribus peccatorū immersa & obuoluta, ita vt diuinus ignis nequaquā in anima lucere possit. De qua dñs ait: Ignē veni mittere in terrā, & quid volo, nisi vt accendatur? Iste ignis est diuina charitas, per quam sese Deus vniuit in anima, qñ eam creauit, & cū baptizata fuit, tunc ardebat atq; lucebat in ea lux diuina. Quādo vero peccatis se fœdauit, flamma diuinæ charitatis in ea refriguit & obfuscata fuit. Sed quia voluntas Dei est, vt ardere & lucere in ea debeat ignis iste, ideo semper arguit & admonet eam, tanquam iudex de sua inordinata dissolutione, & de tepida atque negligenti conuersatione sua, ita vt tandē compuncta cum Dei adiutorio studiose vitijs suis reluctetur, totamque se conuertat ad exequendum in omnibus beneplacitum Dei sui, & ad obseruandū sollicitè per cōtinua exercitia fundum suum. ¶ Sed tamē ex infirmitate & praua cōsuetudine adhuc sæpius cadit, vñ mox cōsternatur, ita in-

LIBER I.

Ita intra se cogitans: Nequaquam istiusmodi uiuendi molus mihi deseruire poterit. Melius est, ut hinc citius me auertam. Ecce enim modo, dum sic viuere instituo, peior sum quam vnquam ante hac fuerim. Et hoc inde euenit, quia prius peccata sua parui faciebat. Et quia ex ista tam interiori quam etiam exteriori pugna saepius vulneratur, modo per impatientiam, modo per pusillanimitatem, inde iam statim timere incipit expulisse se peccatis suis extra se Deum suum, unde consequenter varij in ea timores & tremores oriuntur, & iam pene nescire incipit, quo se vertere debeat, aut quonam pacto ad Deum peruenire possit. Horum autem omnium causa est, tum infidelitas, qua non credit intra se Deum existere, tum etiam negligentia diuinum implorandi auxilium, Deumque inuocandi, qui se ad hoc nobiscum vniuit, quia nos omni tempore libentissime velit adiuuare. ¶ Quapropter si vel septuagies septies in die nos cadere contingat, omnino totum paratus est remittere, si cum amore atque contritione ad ipsum fuerimus conuersi. Mites enim, Psalmista testante, docebit vias suas. Amorosa nanque talis ad Deum conuersio omnem peccati amaritudinem & omnem animi tristitiam depellit, & eleuat atque confortat animam gaudio quodam in omni virtuosa actione. Beatissima Maria Magdalena quia multum dilexit, multa quoque peccata dimissa sunt ei. Fides tua, aiebat illi dominus, saluam te fecit, vade in pace. Beati (inquit iterum alio loco idem dominus) qui me non viderunt & crediderunt. Et Marthae ait: Ego sum resurrectio et vita. Qui credit in me, etiam si mortuus fuerit, viuet. Et ois, qui

G v uit

MARGARITAE EVANG.

uit et credit in me, non morietur in aeternum. Credis hoc? Ait illi: Vtiq; dñe. Dixerat ei dñs: Qui credit in me, etiãsi mortuus fuerit, viuet, id est, etiãsi spiritaliter in peccatis mortuus fuerit, credat me esse intra se, & conuertat se totaliter ad me, et in tus me alloquatur & dicat: ¶ Credo in Deũ. O amabilissime dñe Deus meus, ne quãso sis me- mor iniquitatis meę. Ecce enim infirmus sum dñe, et q; peccaui, infirmitas mea est. Quapropter oro te dñe, ignosce mihi, & in amore ac gratia tua cõforta me, ab omni iniquitate custodi me, & quic qd mediũ aliqd inter te & me facere possit, lōge fac a me dñe Deus meus, quatenus pacẽ atq; gau diũ in me habere possis. His aut similibus ver- bis alloquatur dominũ, & nequaquã reuoluat peccata sua & mala, in qbus quãdoq; fuit. Nam quanto sapius immunditiã quãlibet euertũtur, tanto magis fœtent. Et ideo statim introrsum fugere debemus ad ipsum fontem misericordię, dominum Deum nostrum, & ipsum suppliciter orare, quatenus animam nostram vitijs destru- ctam atque deformatam mundare, eiusque sa- nare vulnera dignetur, nobisque misericordi- ter indulgeat per preciosum thesaurum ama- rissimã passionis suã, quicquid mali admisi- mus, nosque idoneos faciat, quibus munera gra- tiã suã largiatur. ¶ Si vero quandoque vi- detur nobis, quod in orationibus nostris non statim a domino exaudimur, hoc ipsum nos tur- bare non debet. Ipse enim interdum fingit se longius ire, vt amplius inuitetur, imo & cogat- tur, quemadmodum eum fecisse cõstat duobus illis discipulis in Emaus euntibus. Vel etiam dormire se simulat, quatenus rogetur & inuocetur,

LIBER I.

tur, sicut in sancti Petri nauicula fecit clamantibus ad ipsum: Dñe adiuua nos, pimus. Talia quã doq̃ permittit dñs, & se quali abscondit, quatenus in vera fide & abnegatioe amplius probati, & in amore fortiores ac puriores efficiamur. Attamen & ob hoc quandoq̃ pro voto non exaudimur aut consolamur, quia neque nos ipsum audire volumus, & quia aliena solatiuncula admisimus, vel etiam quia eius in nos inactionem impediimus, aut minus diligẽter fundũ nostrũ obseruauimus, aut q̃a corde distracti, sensibus in disciplinati, vel in moribus nostris inordinati & importuni nimium fuimus vel etiam sumus, aut quia negligentes in his, ad quã tenebamur, extimimus, & de his omnibus necdum veram notitiam & dolorem habemus. Est ergo summe necessarium, vt diligenter fundũ nostrũ perspiciamus ac discutiamus, & seuerè iudicemus nos ipsos, Deum feruenter oremus, vt fundum nostrum illuminare, & nobis defectuum nostrorum veram cognitionem & dolorem donare dignetur, nosque adiuuare, vt eos plene confiteri atque emendare possimus, vt sic in charitate & gratia ipsius viuere ac mori valeamus, qui est summũ bonũ, consolatio, refugiũ atq̃ redẽptio nostra. Qualiter in imagine Christi nos continue velut in speculo contemplari debeamus.

Cap. XXXVIII.

Proinde quisquis optat perfectã atq̃ internam vitã assequi, illi iugiter conseruanda est in anima vnio cum Deo, & inibi in vulnere cordis ob oculos animæ cõtinue versare debet speculũ sanctissimæ humanitatis suę. Nõ em̃ potest